

EEN TWEEHONDERDJARIGE

IN April 1727 kregen Ary Somvyle, brander en timmerman te Delfshaven, Leendert Edelman, eveneens brander aldaar en Nicolaas Nobel, winkelier en brander te Rotterdam, van het Delftsche stadsbestuur vergunning om op het Middelhoofd, te Delfshaven, op stadsgrond, een steenen moutmolen te bouwen, van ongeveer dezelfde afmetingen als de moutmolen op den Schiedamschedijk aldaar¹⁾. Daar de nieuwe molen ten dienste van de branders werd opgericht, gaf men hem, zeer toepasselijk, den naam van „de Distilleerketel” en plaatste men tevens dit voorwerp, gebeeldhouwd in steen, boven den ingang.

Het is een van de drie molens, die vroeger de Voor- en Achterhaven zoo prachtig flankeerden.

Zijn oostelijke nabuur, de korenmolen „de Waakzaamheid” aan de Achterhaven bij het zeemagazijn der Oost-Indische Compagnie, werd in 1919 afgebroken²⁾, de westelijke buurman, de korenmolen „het Vertrouwen” aan de Schans, brandde twee jaar later, 5 April 1921, geheel uit en rijst sindsdien, verweerd en verwaarloosd, afgeknot en zonder wieken en zwichtstelling, als een logge steen des aanstoots boven de omgeving uit.

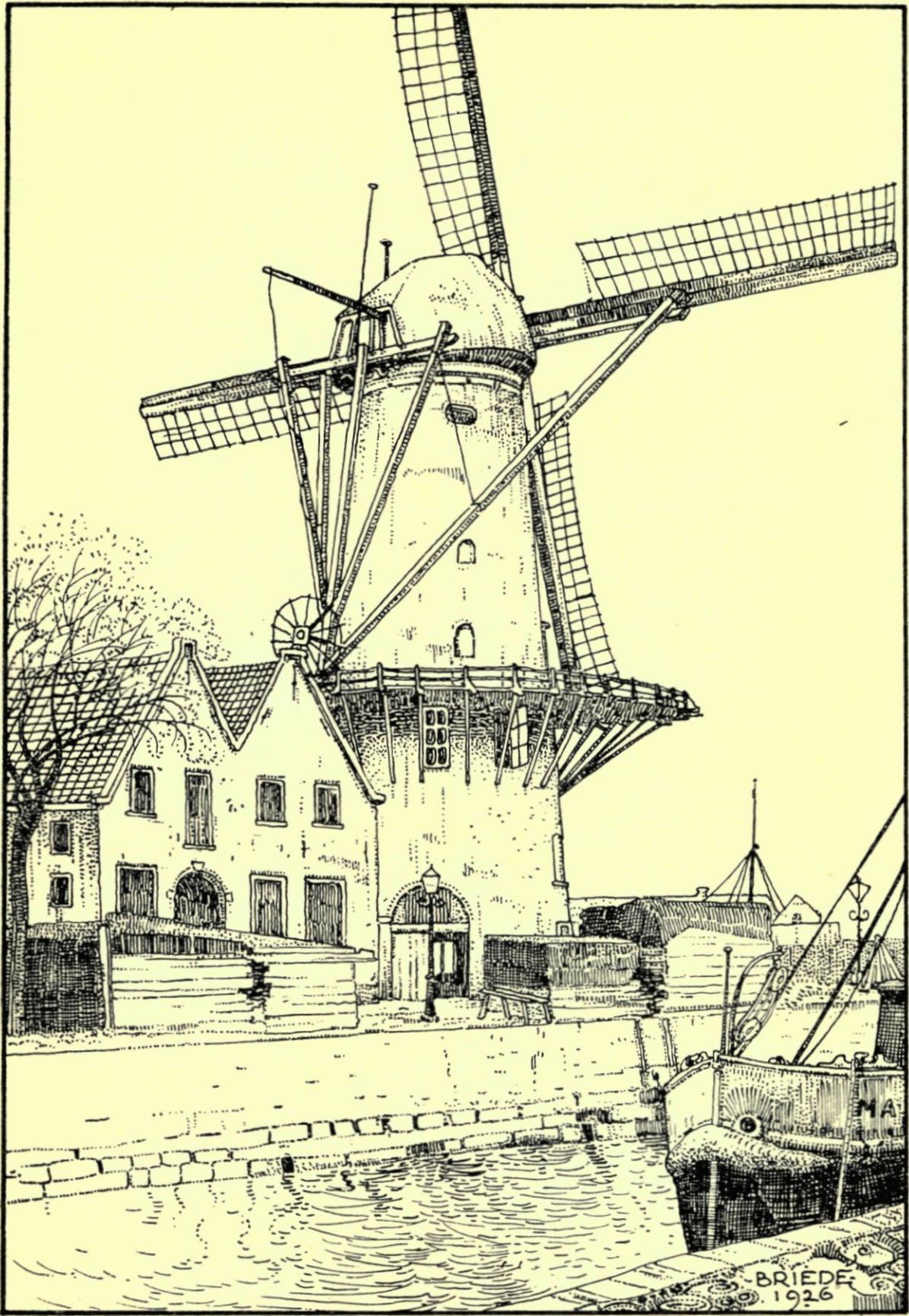
Maar hijzelf, op de eereplaats, midden tusschen de beide havens in, staat er nog in al zijn kloekheid. En na zijn verjongingskuur, in het afgelopen jaar 1926 ondergaan, onder de deskundige leiding van den molenmaker Van Voorden te Overschie, schijnt hij in staat om zijn derde eeuwgetijde vol te maken. Hetgeen wij ten zeerste hopen.

Het had anders niet veel gescheeld of ook hem had het lot, om verminkt te worden, getroffen. De eigenares was

1) Ieder van hen drieën nam deel voor een vijfdepart; Cornelis de Man te Charlois en Cornelis van der Veer te Schoonderloo schreven samen voor een vijfdepart in en Hugo van der Plas te Delfshaven nam het laatste vijfdepart. Het contract van compagnieschap werd verleden voor notaris Nicolaas van der Vaart te Delfshaven op 24 en 28 Mei 1727. Inventaris not. archieven 3880.

2) 2 Juli 1919 begon men met de afbraak. Den stichtingssteen van dezen molen, van 1753, en een afbeelding in waterverf, uit het begin der 20ste eeuw, kocht de heer L. Roodenburg te Dordrecht.

28. MOLEN DE DISTILLEERKETEL AAN HET MIDDEN-
HOOFD TE DELFSHAVEN.

van plan hem van kap, wieken en omgang te ontdoen, waardoor het aantrekkelijk oud stadsbeeld onherroepelijk bedorven zou zijn. Doch gelukkig zijn enkele mannen, die prijs stellen op het behoud van wat er nog over is van de vroegere schoonheid hunner stad, tegen deze ontluistering opgekomen en hebben zij in overleg met de vereeniging „De Hollandsche molen” het kwaad voorloopig afgeweerd. Dank zij de belangrijke giften van enkele stadgenooten, een subsidie van de Gemeente en de eveneens zeer gewaardeerde „steentjes”, bijgedragen door Oud-Delfshavenaren, is de molen geheel gerestaureerd kunnen worden. Wel is helaas de gebeeldhouwde distilleerketel boven den ingang verdwenen¹⁾, wel zijn de leelijke aanbouwsels aan de oostzijde, die als korstige wratten zijn schoonheid ontsieren, nog niet geamputeerd, wel zou het heel wenschelijk zijn, dat zijn slanke bouw niet voor reclame misbruikt werd, maar dit alles is van secundaire beteekenis en kan mettertijd verholpen worden.

Hoofdzaak is, dat vooreerst deze statige molen op dit fraaie punt waar hij, van den rivierkant gezien, zoo prachtig uitkomt, behouden gebleven is.

1) Ook de steen met de namen der stichters schijnt zoek te zijn. Zie Kleyn, Beschrijving van Delfshaven blz. 391.

OUD MOLENRIJMPJE

Men zegt: de molen maalt En draait met alle winden,
Dat rijkelijk, o vrinden, Uw zorg en zweet betaalt;
't Geluk dat wispelturig, Dan streelt en dan weer stug
Den sterveling biedt den rug, Draait ook en keert gedurig,
Maar weest gij eensgezint, Wilt ieder 't zijne geven;
Dan loopt geheel uw leven 't Geluk u voor den wint.

Opschrift op den zilveren molenbeker, in 1722
geschonken aan het molenaarsgilde te Rotterdam,
thans in het Rijksmuseum te Amsterdam.

EEN SOLLICITATIEBRIEF OP RIJM

Aan U geacht bestuur der stad,
U heeren 1 en 4,
Waarbij ik ieder raadslid vat
(Althans op dit papier),
U allen stel ik mijn verzoek
Gepast eerbiedig voor
En hoop (dat spreekt gelijk een boek),
Gij geeft mijn wensch gehoor;
Verschoon mij dat ik rijmend schrijf,
Men weet dat is mijn zwak
En ook dat ik als zaak bedrijf
Het scheepsbevrachtersvak.
Maar tot de zaak – sergeant De Graaf
Wordt bode – (naar men zegt),
Hij is fatsoenlijk, knap en braaf
En dus die keus is regt.
Voor zijne post staan (wordt verteld)
Twee heerenknechts vooraan
En op dat punt als waar gesteld
Komt mijn verzoek ter baan
Voor Willem Strijt, mijn jongste zoon,
Eens korporaal der staf
(of grenadiers) en met een schoon
Ontslagbewijs daaraf.
En na dien tijd kwam hij alzoo
In dienst bij de gravin
Van Rechteren Limpurg Almelo,
Woont daar als huisknegt in.
Hij is een knappe fikse klant,
Drinkt nooit Schiedammer nat
En was dus een geschikt sergeant
Voor deez' beroemde stad.
Komt heeren zet hem op de lijst,
Verhoort daarmee mijn bee,
't Staat leelijk als een vader prijst,
Maar hij troeft wis die twee.
In hoop ge aan mijn wensch voldoet,
Uw antwoord mij verblijd,

Noem ik mij na beleefde groet
Uw dienaar en Jan Strijt ¹⁾.

Maart 1864.

Aan t Edelachtb. bestuur
der stad Rotterdam.   Portefeuille Secretarie-personeel.

1) Jan Strijt was scheepsbevrachter en commissionair Houuttuin 11.
Zijn zoon werd niet benoemd. Een sergeant was, zooals men weet, een
stadsbode voor buitendiensten.

EEN GILDEFESTIJN IN 'T ZWIJNSHOOFD.

Rotterdam den 6 January 1762.

De Heere van het Surigijnsgilde debet aan de weduwe
Weisweiler.

2 pasteyen met borsjes	f 15- -
een ham van 16 ³ / ₄ $\%$ en gebrade	5-11
een reebout gelardeert en gebrade	2-10
4 capoenen en gebraden	6-16
2 balle gekap(t) kalfsvlees van 10 $\%$ en gebrade. .	4-16
een groote cabillauwstaart met een hom en ge- brade	4- 6
3 omgekeerde baarse met een sitroensous	3- -
150 gestoofde hoesters	3- 6
6 bosse persies en klaargemaakt	1-16
een assiet quejen en een assiet appelen	1- -
een assiet spinnage en een assiet schoseneel- wortele.	1-10
2 assiette suur en 2 assiette sla	1-14

Voldaan den 8 Jannewary 1762.

f 51- 5-

(get.) de wed. Weisweiler (waardin in
t Zwijnshoofd aan de Grootemarkt).

Inv. van de archieven der Rotterdamsche gilden no. 31.